

1870 sælge Kornet paa Roden, naftet man har en Lov af 12te December 1860, som forbyder det. Jeg vil tillade mig med disse Ord at anmode den høitærede Minister om i Forening med Indenrigsministeren endelig at skaffe en Lov tilveie om Ophævelsen af den endnu bestaaende Skik at sælge Tienden paa Roden.

Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet: Forsaavidt det ærede Medlem, der først havde Ordet, antydede, at han ønskede, at man istedfor at lægge Mærke 1858—67 til Grund for Bederlaget skulde tage Mærke 1857—66, da kan jeg naturligvis slet ikke have Noget derimod. Dette er, havde jeg nær sagt, en Skjønssag, som jeg paa ingen Maade skal modsætte mig. Naar det ærede Medlem, som sidst talte, derimod vilde gaae tilbage til den Arrække, som er lagt til Grund i Loven af 19de Febr. 1861, skal jeg imidlertid ikke nægte, at hvor der er Tale om at bestemme en Erstatning for visse Ydelser, seer det noget underligt ud at springe en heel Arrække over; det forekommer mig, at det vilde være vel strengt imod dem, som skulle have Ydelserne, om man vilde vedtage en saadan Bestemmelse. Dette er egentlig, hvad jeg kunde have at sige med Hensyn til selve Lovforslaget, thi der er jo ellers ikke gjort noget Angreb paa det. Derimod er der gjort en Deel Angreb deels paa paa det Ministerium, jeg har den Ære at foreslaae, deels paa mine Formænd. Jeg troer rigtignok, at man har været lidt uretfærdig i begge Henseender. Den ærede Taler, som først havde Ordet, gav en historisk Fremstilling fra sit Standpunkt; maaskee jeg, saavidt jeg er istand dertil, maa give en historisk Fremstilling fra mit Standpunkt. Jeg maa da først gjøre opmærksom paa, at det virkelig ved Love ikke kommer saa meget an paa at fremskynde dem med den størst mulige Hurtighed som paa at tilveiebringe Love, der kunne være gavnlige og gjøre deres Nytte for de Undersaatter i Landet, paa hvilke de skulle anvendes. Det er jo ligeledes de ærede Medlemmer velbekjendt, at Ministerierne ikke havde

den Sagkundskab med Hensyn til de indlemmede Districter som med Hensyn til Kongeriget og de Sager, der vedkomne det. Som Følge deraf er det ganske naturligt, at man søger at indhente alle de Oplysninger, man formaaer at skaffe sig, inden man giver endelige Lovbestemmelser angaaende disse Districter. Det er dette, man har gjort. Jeg skal dernæst oplyse, at, saavidt jeg har kunnet erfare, var det, dengang der var Tale om, at Kongerigets Lovgivning skulde træde Kraft fra April 1867, det Ministeriums Tanke, som jeg har den Ære at forestaae, strax at sætte Loven af 19de Februar 1861 om Kvægtiende og Smaaaredsel i Udøvelse i de indlemmede Districter, men man stødte da paa de Vanstkeligheder, som de ærede Medlemmer, der have helliget dette lille Lovforslag deres Opmærksomhed, ville have seet ere angivne i de Lovforslaget ledsagende Motiver. Man besluttede da at søge Sagen ordnet ad Lovgivningens Veie. De forskjellige Oplysninger, man fandt, at maatte indhente, fik man imidlertid først saa seent, at man ikke var istand til at forelægge Lovforslaget for den Rigsdag, der sidst var samlet, og paa samme Tid var der ogsaa Spørgsmaal om, hvorvidt det ikke var i sin Orden at forelægge Tiendeloven og dette lille Forslag paa een Gang. Dette troer jeg i Forening med andre Omstændigheder standsede dette lille Lovforslag ifjor. Da jeg imidlertid blev bekjendt med de overordentlige Vanstkeligheder, som vedkommende Ministerium har at overvinde for at faae en Tiendelov, der, som jeg før sagde, virkelig kan være saaledes, at de paa-gjældende Districter kunne være fornødede med dem, var jeg meget villig til at fremkomme med nærværende Lovforslag, som jo ved en eiendommelig Skæbnens Tilfældelse, kan jeg næsten sige, er kommen til at ligge i Kultusministeriets Haand — thi i Virkeligheden var det jo det eneste Naturlige, at dette Lovudkast om Kvægtiende og Smaaaredsel, der jo ogsaa er en Tiende, ligesom Lovudkastet om hele den øvrige Tiende laa i Indenrigsministerens Haand. Som sagt, efterat jeg var bleven bekjendt med de store Vanstkeligheder, den anden Sag havde, Vanstkeligheder, som